

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

Regionalni centri

Bar - Rista Lekića D11/II, 030.317.380 | Herceg Novi - Prve bokeške brigade 11, 031.346.080

K O M E N T A R I

na Nacrt Zakona o morskom dobru

I. OSNOVNE ODREDBE

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuje se upravljanje, korišćenje, unapređenje, zaštita morskog dobra, kao i druga pitanja od značaja za morsko dobro.

Pojam morskog dobra

Član 2

Morskim dobrom, u smislu ovog zakona, smatra se morska obala, luke, lukobrani, gatovi, privezišta, pristaništa, ponte, mandraći, obalni zidovi, šetališta uz more, navozi i ostala infrastruktura za potrebe morskog dobra; nasipi, sprudovi, plaže, ostrva, hridi, limani, grebeni, vrvlje, izvori i vrela na obali, ušća rijeka koje se ulivaju u more, kanali spojeni sa morem, pješčane dine, močvare na obali, podvodne pećine, podmorje, morsko dno i podzemlje kao i unutrašnje morske vode i teritorijalno more, živa i neživa bogatstva u njima i živa i neživa bogatstva epikontinentalnog pojasa.

Morskim dobrom, u smislu ovog zakona, smatraju se i obale vode rijeke Bojane na teritoriji Crne Gore.

Morska obala

Član 3

Morskom obalom, u smislu ovog zakona, smatra se pojas kopna ograničen linijom do koje dopiru najveći talasi za vrijeme najjačeg nevremena, kao i dio kopna koji po svojoj prirodi ili namjeni služi korišćenju mora za pomorski saobraćaj i morski ribolov i za druge svrhe koje su u vezi sa korišćenjem mora, a koji je širok najmanje šest metara, računajući od obalne linije.

Skupština Crne Gore (u daljem tekstu: Skupština) može, za pojedina područja, utvrditi širinu morske obale i preko granice utvrđene u stavu 1 ovog člana.

Obalna linija je najviša linija vode u zimskom periodu, koju određuje organ državne uprave nadležan za hidrometeorološke poslove .

Pod obalom rijeke Bojane, u smislu ovog zakona, smatra se pojas kopna koji je širok najmanje šest metara računajući od linije koja je vodoravno udaljena od linije srednjeg dvadesetogodišnjeg vodostaja.

Organ uprave nadležan za poslove vodoprivrede u saradnji sa organom državne uprave nadležnom za hidrometeorološke poslove utvrđuje liniju srednjeg dvadesetogodišnjeg vodostaja rijeke Bojane.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, morska obala može biti i dio kopna uži od šest metara, ako to uslovljava konfiguracija terena i prirodni uslovi.

Ovdje je potrebno precizirati u kojim slučajevima se to može raditi.

Granica morskog dobra

Član 4

Bliže uslove, način i postupak utvrđivanja granice morskog dobra propisuje Vlada Crne Gore (u daljem tekstu: Vlada).

Svojinski režim

Član 5

Morsko dobro, kao dobro od opšteg interesa, je u državnoj svojini.

Morsko dobro služi opštoj upotrebi, u skladu sa zakonom.

Posebno pravo korišćenja

Član 6

Na morskom dobru može se steći posebno pravo korišćenja, u skladu sa zakonom.

Zaštita morskog dobra

Član 7

U cilju održivog razvoja, očuvanja integriteta obalnih ekosistema, pejzaža i geomorfologije, sprječavanja uticaja prirodnih rizika i klimatskih promjena, usklađenosti javnih i privatnih inicijativa sa prirodom i namjenom morskog dobra, morsko dobro uživa posebnu zaštitu.

Primjena drugih propisa

Član 8

Na zaštitu morskog dobra primjenjuju se propisi o: životnoj sredini, uređenju prostora i izgradnji objekata, lukama, zaštiti mora od zagađenja sa plovnih objekata, zagađenju mora sa kopna, moru, štetnim dejstvima voda, održavanju reda u lukama i ostalim djelovima obalnog mora, morskom ribarstvu i marikulturi, upravljanju otpadom.

Ovdje je potrebno precizirati na koje se zakone o životnoj sredini odnosi član, da li uključuje i npr. Zakon o strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu?

II. UPRAVLJANJE MORSKIM DOBROM

Pojam upravljanja

Član 9

Upravljanje morskim dobrom obuhvata održavanje, unapređenje, staranje o zaštiti i korišćenje morskog dobra. Upravljanje morskim dobrom vrši se na osnovu plana upravljanja morskim dobrom i godišnjeg programa upravljanja morskim dobrom, u skladu sa zakonom.

Treba dodati da se upravljanje morskim dobrom prvenstveno vrši na osnovu Prostornog plana područja posebne namjene Morsko dobro.

Agencija za upravljanje morskim dobrom

Član 10

Morskim dobrom upravlja Agencija za upravljanje morskim dobrom Crne Gore (u daljem tekstu: Agencija).

Agencija ima svojstvo pravnog lica, koje vrši javna ovlašćenja u skladu sa zakonom.

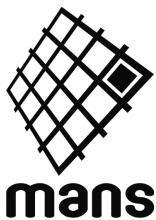
Agencija posluje pod nazivom Agencija za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Agencija se upisuje u Centralni registar privrednih subjekata.

Sjedište Agencije je u Budvi.

Agencija ima stručnu službu.

Rad Agencije je javan.

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

Regionalni centri

Bar - Rista Lekića D11/II, 030.317.380 | Herceg Novi - Prve bokeške brigade 11, 031.346.080

Nadležnost Agencije

Član 11

Agencija:

- 1) donosi godišnji program upravljanja morskim dobrom;
- 2) priprema predlog plana upravljanja morskim dobrom, po prethodno pribavljenom mišljenju opština ;
- 3) štiti i unapređuje korišćenje morskog dobra;
- 4) vodi jedinstvenu bazu podataka o morskom dobru;
- 5) daje morsko dobro u zakup, u skladu sa zakonom;
- 6) daje saglasnost na propis i plan iz člana 33 ovog zakona;
- 7) vrši izgradnju i održavanje ponti, mandraća, obalnih zidova, šetališta uz more, navoza i druge infrastrukture za potrebe morskog dobra (u daljem tekstu: infrastruktura);
- 8) donosi plan organizacije i korišćenja kupališta, sa servisnim sadržajima;
- 9) donosi plan korišćenja luka od lokalnog značaja, pristaništa i privezišta;
- 10) obavlja i druge poslove upravljanja morskim dobrom, u skladu sa zakonom.

Organi Agencije

Član 12

Organi Agencije su Savjet Agencije (u daljem tekstu: Savjet) i direktor Agencije.

Savjet ima sedam članova.

Članove Savjeta imenuje i razrješava Skupština na predlog:

- 1) Zajednice opština Crne Gore – dva člana;
- 2) radnih tijela Skupštine nadležnih za prostorno planiranje i ekonomiju – dva člana;
- 3) Vlade - dva člana ;
- 4) Agencije – jedan član iz reda zaposlenih;

Mandat članova Savjeta traje četiri godine.

Članovi Savjeta za svoj rad odgovaraju Skupštini.

Predsjednika Savjeta bira Savjet iz reda svojih članova, na period od dvije godine.

Direktora Agencije imenuje Savjet na period od četiri godine, po sprovedenom javnom konkursu.

Postupak javnog konkursa sprovodi komisija koju imenuje predsjednik Savjeta.

Članovi Savjeta i direktor Agencije ne mogu biti imenovani više od dva puta uzastopno. **Ovo omogućuje da je jedna osoba kandiduje i više od dva puta samo ako to nije uzastopno, bolje staviti samo "više od dva puta".**

Članovima Savjeta pripada naknada za rad u Savjetu.

Naknada za rad članova Savjeta i direktora utvrđuje se statutom Agencije.

Direktor Agencije i zaposleni u Agenciji, prava i obaveze iz radnog odnosa ostvaruju u skladu sa opštim propisima o radu.

Nadležnost organa Agencije

Član 13

Savjet :

- 1) donosi statut Agencije;
- 2) donosi godišnji program upravljanja morskim dobrom, po prethodno pribavljenom mišljenju opština;
- 3) utvrđuje predlog plana upravljanja morskim dobrom;
- 4) donosi akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji stručne službe Agencije;
- 5) donosi program rada Agencije;
- 6) odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa ovim zakonom i statutom Agencije.

Na akt iz stava 1 tačka 4 ovog člana saglasnost daje radno tijelo iz člana 12 stav 3 tačka 2 ovog zakona.

Direktor Agencije:

- 1) zastupa i predstavlja Agenciju;
- 2) odgovara za zakonitost rada Agencije;
- 3) organizuje rad i rukovodi stručnom službom Agencije;
- 4) predlaže člana Savjeta iz reda zaposlenih u Agenciji; **mogući konflikt interesa jer taj član savjeta treba njega da bira – bolje rješenje je da zaposleni između sebe izaberu predstavnika u Savjetu**
- 5) izvršava odluke Savjeta;
- 6) odlučuje o drugim pitanjima u skladu sa ovim zakonom i statutom Agencije.

Direktor Agencije za svoj rad odgovara Savjetu Agencije.

Kriterijumi za izbor i razrješenje organa Agencije

Član 14

Za člana Savjeta i direktora Agencije može biti imenovano lice koje :

- je crnogorski državljanin;
- ima visoku stručnu spremu;
- ima najmanje pet godina radnog iskustva u obavljanju poslova vezanih za korišćenje i zaštitu morskog dobra.

Za člana Savjeta Agencije ne mogu biti imenovani:

- poslanici ili odbornici;
- članovi Vlade;
- lice koje je pravosnažno osuđeno za krivično djelo koje se goni po službenoj dužnosti, bez obzira na izrečenu sankciju ili je pravosnažno osuđeno za drugo krivično djelo na kaznu zatvora u trajanju dužem od šest mjeseci, u periodu dok traju pravne posledice osude;
- članovi organa političke stranke;
- bračni drug lica iz al. 1,2 i 3 ovog stava ili su sa njima u srodstvu po prvoj liniji, u pobočnoj liniji do drugog stepena i u srodstvu po tazbini.

Dokaz o ispunjavanju uslova iz stava 2 ovog člana je izjava kandidata.

Član Savjeta može biti razriješen prije isteka vremena za koje je imenovan:

- 1) na lični zahtjev ;
- 2) ako je osuđen za krivično djelo ili za djelo koje ga čini nedostojnim za vršenje dužnosti;
- 3) ako ne poštuje odredbe zakona, nestručno i nesavjesno obavlja svoju dužnost;
- 4) ako trajno izgubi sposobnost za vršenje dužnosti;
- 5) ako nastupe okolnosti iz stava 2 ovog člana.

Savjet će razriješiti direktora Agencije prije isteka mandata u slučajevima iz stava 4 ovog člana.

Statut i finansiranje Agencije

Član 15

Organizacija Agencije, bliža nadležnost Savjeta i direktora Agencije, djelokrug rada stručne službe Agencije, način donošenja opštih akata, način donošenja odluka Savjeta i druga pitanja koja su od značaja za funkcionisanje Agencije, uređuju se Statutom Agencije.

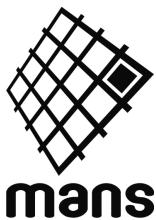
Na statut Agencije saglasnost daje radno tijelo iz člana 12 stav 3 tačka 2 ovog zakona.

Sredstva za rad Agencije obezbjeđuju se iz budžeta Crne Gore i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Godišnji izvještaji

Član 16

Agencija podnosi Skupštini godišnji izvještaj o stanju morskog dobra i finansijski izvještaj najkasnije do 30. juna tekuće, za prethodnu godinu. **Rok je predugačak za izvještaj o stanju morskog dobra jer ukoliko postoji ažurna baza podataka, nema potrebe da se čeka do sredine godine na izvještaj. Što se tiče finansijskog izvještaja, on mora biti predat Poreskoj upravi do kraja marta tekuće godine za prethodnu, tako da ne postoji ni tu razloga da se na finansijski čeka do kraja juna.**

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

Regionalni centri

Bar - Rista Lekića D11/II, 030.317.380 | Herceg Novi - Prve bokeške brigade 11, 031.346.080

Godišnji izvještaj o stanju morskog dobra sadrži podatke o: upravljanju morskim dobrom, davanju u zakup morskog dobra, izgradnji infrastrukture za potrebe morskog dobra, realizaciji programa upravljanja, zaštiti morskog dobra, ocjeni stanja prostora u zoni morskog dobra i dr.

Finansijski izvještaj sadrži finansijske pokazatelje poslovanja Agencije.

Reviziju izvještaja iz stava 3 ovog člana vrše nezavisni revizori.

Izvještaji iz stava 1 ovog člana objavljaju se na internet stranici Agencije.

Plan upravljanja

Član 17

Plan upravljanja morskim dobrom (u daljem tekstu: plan upravljanja) donosi Vlada, na period od pet godina .

Plan upravljanja morskim dobrom sadrži, naročito:

- 1) ocjenu stanja prostora u zoni morskog dobra i stepena realizacije planskih dokumenata;
- 2) ciljeve zaštite i održivog razvoja;
- 3) smjernice i prioritete za zaštitu i očuvanje morskog dobra i razvojne smjernice;
- 4) mjere zaštite, očuvanja, unapređivanja i korišćenja morskog dobra;
- 5) planirane aktivnosti na održivom korišćenju, razvoju i uređenju morskog dobra;
- 6) oblike saradnje i partnerstva sa lokalnim samoupravama, civilnim sektorom, stanovništvom, vlasnicima i korisnicima nepokretnosti;
- 7) program praćenja prirodnih i drugih procesa u zoni morskog dobra (monitoring);
- 8) aktivnosti na promociji i valorizaciji morskog dobra;
- 9) okvirna finansijska sredstva za realizaciju plana upravljanja;
- 10) dinamiku ralizacije, okvirne rokove i nosioce realizacije plana upravljanja;
- 11) druge elemente od značaja za upravljanje morskim dobrom.

Godišnji program upravljanja

Član 18

Godišnji program upravljanja morskim dobrom (u daljem tekstu: godišnji program), u skladu sa planom upravljanja, donosi Agencija, uz saglasnost organa državne uprave nadležnog za poslove uređenja prostora (u daljem tekstu: Ministarstvo).

Godišnji program sadrži, naročito:

- program aktivnosti na morskom dobru sa izvorima sredstava (program komunalnog i hortikulturnog održavanja, program održavanja infrastrukture, izgradnju infrastrukture i sl.);
- plan korišćenja finansijskih sredstava ;
- plan davanja djelova morskog dobra u zakup ;
- druge aktivnosti u upravljanju morskim dobrom, u skladu sa ovim zakonom.

Godišnji program donosi se najkasnije do 31. decembra tekuće za narednu godinu.

Agencija je dužna da, u roku od šest mjeseci od isteka roka za koji se godišnji program donosi, podnese Vladi izvještaj o realizaciji tog programa.

Baza podataka

Član 19

Agencija uspostavlja i vodi jedinstvenu bazu podataka o morskom dobru .

U bazi iz stava 1 ovog člana vode se podaci o prostoru morskog dobra (fizička struktura) i uspostavljenom režimu korišćenja.

Organi državne uprave i organi lokalne uprave dužni su da na zahtjev Agencije dostave podatke neophodne za ažuriranje baze podataka iz stava 1 ovog člana.

Bliži sadržaj baze podataka o morskom dobru propisuje Ministarstvo.

Pripadnost objekta morskom dobru

Član 20

Objekti na morskom dobru koji su trajno povezani s morskim dobrom pripadaju morskom dobru, ako zakonom nije drugče određeno.

Izuzetno, zgrade i drugi objekti koji su izgrađeni na morskom dobru, na osnovu koncesije, čine posebnu nepokretnost za vrijeme trajanja koncesije.

Neprenosivost stvarnih prava

Član 21

Na djelovima morskog dobra ne može se sticati pravo svojine ni druga stvarna prava po bilo kojem osnovu.

Odredbom stava 1 ovog člana ne dira se u stvarna prava stečena u privatnoj svojini, na nepokretnostima u zoni morskog dobra, do dana stupanja na snagu Zakona o morskom dobru ("Službeni list RCG", broj 14/92).

Pravo preće kupovine

Član 22

Vlasnik nepokretnosti iz člana 21 stav 2 ovog zakona koji namjerava da proda tu nepokretnost, dužan je da podnese pisano ponudi Vladi.

Ako Vlada ne prihvati ponudu iz stava 1 ovog člana u roku od 60 dana od dana kada je ponuda dostavljena, vlasnik može prodati nepokretnost drugom licu, ali ne pod povoljnijim uslovima od uslova pod kojima je prodaju ponudio Vladi.

Ugovor o kupoprodaji zaključen suprotno st. 1 i 2 ovog člana je ništav.

III. KORIŠĆENJE MORSKOG DOBRA

1. Način korišćenja

Korišćenje u skladu sa prirodom i namjenom

Član 23

Morsko dobro se koristi u skladu sa njegovom prirodom i namjenom.

Koncesija i zakup

Član 24

Dio morskog dobra može se dati na korišćenje pravnom ili fizičkom licu, domaćem ili stranom, za obavljanje privredne ili druge dozvoljene djelatnosti ili privez plovног objekta, i to davanjem koncesije ili davanjem u zakup, u skladu sa ovim zakonom.

Davanje dijela morskog dobra u zakup

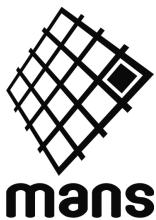
Član 25

Davanjem dijela morskog dobra u zakup ne isključuje se pravo drugih lica da koriste taj dio morskog dobra.

Dio morskog dobra u zakup daje Agencija, zaključenjem ugovora o zakupu, u skladu sa propisima kojima se uređuje državna imovina.

Ugovor o zakupu zaključuje se na period od jedne do pet godina.

Ugovor iz stava 3 ovog člana, kao i akti Agencije donijeti na osnovu ovlašćenja utvrđenih ovim zakonom objavljaju se na internet stanici Agencije.

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

Regionalni centri

Bar - Rista Lekića D11/II, 030.317.380 | Herceg Novi - Prve bokeške brigade 11, 031.346.080

Davanje dijela morskog dobra koncesijom

Član 26

Davanjem dijela morskog dobra koncesijom, druga lica se mogu djelimično ili potpuno isključiti iz upotrebe morskog dobra.

Koncesija iz stava 1 ovog člana daje se na osnovu plana koji donosi Vlada.

Koncesija iz stava 1 ovog člana obuhvata korišćenje morskog dobra za obavljanje privrednih djelatnosti sa ili bez korišćenja postojećih građevinskih i drugih objekata na morskom dobru, sa mogućnošću izgradnje novih objekata na morskom dobru.

Koncesija na morskom dobru daje se na način i po postupku utvrđenom zakonom kojim se uređuju koncesije, ukoliko za pojedine djelove morskog dobra nije drukčije propisano.

Privredne djelatnosti koje se mogu obavljati na morskom dobru propisuje Ministarstvo.

Ako je davanjem dijela morskog dobra na koncesiju, ugovorom o koncesiji upotreba morskog dobra za druga lica djelimično ili potpuno isključena od upotrebe ili korišćenja, to isključenje mora biti navedeno u odluci o davanju koncesije i ugovoru. **Ovdje je potrebno definisati kriterijuma prema kojima je ovo moguće.**

Prilaz morskoj obali, plažama i kupalištima

Član 27

Prilaz morskoj obali, plažama i kupalištima je slobodan, besplatan i pod pravim uglom, odnosno drugim najkraćim putem.

Kretanje pješaka uz morskou obalu je slobodno.

Zabranjeno je postavljanje ograda ili drugih prepreka na morskom dobru koje sprečavaju slobodan prilaz morskoj obali, plažama i kupalištima.

Službenost prolaza

Član 28

Vlasnik ili drugi držalac priobalnog zemljišta dužan je da, radi obezbjeđenja opšte upotrebe morskog dobra dozvoli svakome prolaz preko zemljišta od javnog puta do morske obale, putem širine jedan metar, ako nema prilaza do morske obale (plaže, kupališta) ili se do nje može doći dužim zaobilazeњem.

Ako vlasnik ili drugi držalac iz stava 1 ovog člana ne postigne sporazum o utvrđivanju prava službenosti i o visini odgovarajuće naknade sa Agencijom, odluku o tome donosi sud.

Vlasnik ili drugi držalac zemljišta iz stava 1 ovog člana dužan je da dozvoli pristup na nepokretnost službenom licu radi određivanja granica puta.

Na druga pitanja u vezi službenosti iz stava 2 ovog člana primjenjivaće se odredbe zakona kojim se uređuje službenost nužnog prolaza.

Eksproprijacija radi opšte upotrebe morskog dobra

Član 29

Ako se na drugi način ne može obezbijediti prilaz morskom dobru, radi opšte upotrebe morskog dobra, Agencija će podnijeti predlog za utvrđivanje javnog interesa sa zahtjevom za oduzimanje ili ograničavanje prava svojine na priobalnoj ili drugoj nepokretnosti, u skladu sa zakonom kojim se uređuje eksproprijacija.

Kretanje motornih vozila

Član 30

Kretanje i parkiranje motornih vozila na morskom dobru nije dozvoljeno, ako posebnim propisom nije drukčije određeno.

Ponte

Član 31

Izgrađeni djelovi morske obale (ponte, mandraci) su u opštoj upotrebi.

Djelovi morske obale iz stava 1 ovog člana mogu se dati na korišćenje za obavljanje privredne djelatnosti i za privez čamaca i drugih plovnih objekata, na osnovu ugovora o zakupu zaključenim sa Agencijom.

Uklanjanje bespravno izgrađenih objekata

Član 32

Lice koje izgradi objekat odnosno postavi ogradu ili drugu prepreku na morskom dobru suprotno propisima o uređenju prostora i izgradnji objekata i ovom zakonu, dužno je da o svom trošku ukloni objekat odnosno ogradu ili drugu prepreku i vrati morsko dobro u stanje prije izgradnje odnosno postavljanja objekta.

Nelegalna gradnja je krivično djelo, ovaj dio je potrebno usaglasiti sa Zakonom o izgradnji objekata i Krivičnim zakonom.

Ako lice iz stava 1 ovog člana u određenom roku ne vrati morsko dobro u stanje prije izgradnje odnosno postavljanja objekta, Agencija će izvršiti uklanjanje objekta o trošku lica, koje u ostavljenom roku ne postupi po rješenju nadležnog inspekcijskog organa. **Definisati obavezu da Agencija obavezno podnosi krivičnu prijavu u slučajevima gdje je identifikovala nelegalnu gradnju,**

Postavljanje privremenih objekata na morskom dobru

Član 33

Na morskom dobru mogu se postavljati objekti od lakog materijala, montažnog tipa koji služe za obavljanje privredne djelatnosti (kiosci površine do 20 m², ljetnje bašte, pokretne tezge i sl.) (u daljem tekstu:privremeni objekti).

Bliže uslove za postavljanje i uklanjanje privremenih objekata propisuje opština. **u skladu sa prostorno planskom dokumentacijom**

Lokacije i izgled privremenih objekata određuju se planom privremenih objekata.

Opština je dužna da propis i plan iz st.1 i 2 ovog člana, prije donošenja, dostavi na saglasnost Ministarstvu i Agenciji. **Treba da stoji "stava 2 i 3"**

Privremeni objekti postavljaju se na period do tri godine i ne mogu se postavljati na javnim zelenim površinama, izgrađenim kupalištima i površinama koje utiču na korišćenje infrastrukture.

Ukoliko objekat postavljen na morskom dobru suprotno propisu iz stava 2 ovog člana, ne ukloni nadležni organ lokalne uprave, objekat će ukloniti Agencija o trošku opštine.

2. Kupališta

Pojam

Član 34

Kupalište je dio morskog dobra namijenjen za kupanje, koje se može organizovati na plažama ili izgrađenim djelovima obale.

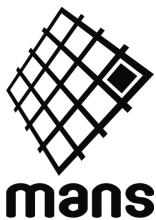
Kupalište je vidno obilježeni voden i vodom neposredno povezani kopneni prostor.

Vrste, namjenu i uslove koje moraju ispunjavati kupališta propisuje organ državne uprave nadležan za poslove turizma uz mišljenje Ministarstva. **Koji je to drugi organ osim Ministarstva održivog razvoja i turizma?**

Održavanje reda na kupalištima s morske strane

Član 35

Održavanje reda na kupalištima s morske strane, plovidbu, pristajanje, privezivanje i sidrenje plovnih objekata, kao i održavanje čistoće mora od zagađenja sa plovnih objekata nadzire lučka kapetanija, u skladu sa zakonom.

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

Regionalni centri

Bar - Rista Lekića D11/II, 030.317.380 | Herceg Novi - Prve bokeške brigade 11, 031.346.080

Održavanje reda na kupalištima s kopnene strane

Član 36

O održavanju reda na kupalištima s kopnene strane stara se Agencija, zakupci i nadležne inspekcije, u skladu sa zakonom i ugovorom.

3. Naknada

Naknada od zakupa i koncesiona naknada

Član 37

Naknada od zakupa i koncesiona naknada, prihod su budžeta Crne Gore.

Sredstva naknade iz stava 1 ovog člana koriste se za zaštitu, uređenje i unapređenje morskog dobra, kao i za izgradnju infrastrukture za potrebe morskog dobra u skladu sa programom upravljanja, ako posebnim zakonom nije drukčije određeno.

Ustupanje naknade od zakupa i koncesione naknade

Član 38

Opštini se ustupa, u skladu sa zakonom, dio prihoda od ostvarene koncesione naknade i naknade od zakupa, za korišćenje djelova morskog dobra koji se nalaze na njenoj teritoriji. **Ovdje je potrebno definisati koji dio prihoda.**

Prihodi iz stava 1 ovog člana namjenjeni su za unapređenje i zaštitu morskog dobra, u skladu sa godišnjim planom opštine. **Koje su to aktivnosti unapređenja i zaštite morskog dobra koje Agencija neće sprovoditi, a koje će sprovoditi opštine?**

Agencija i opštine dužne su da se tromjesečno međusobno obaveštavaju o izvršenim poslovima na unapređenju i zaštiti morskog dobra i predlažu mjere za unapređenje upravljanja morskim dobrom.

IV. ZAKUP DJELOVA MORSKOG DOBRA

Javno prikupljanje ponuda

Član 39

Davanje u zakup plaža i drugih djelova morskog dobra vrši se na osnovu javnog poziva za javno nadmetanje ili prikupljanje ponuda koji mora biti objavljen u dva štampana medija i na internet stranici Agencije.

Na način i postupak javnog nadmetanja i zaključenja ugovora o zakupu, uslove i vrijeme korišćenja morskog dobra, kao i visinu zakupnine shodno se primjenjuje zakon kojim se uređuje državna imovina.

Zaključivanje i sadržaj ugovora o zakupu

Član 40

Agencija zaključuje ugovor o zakupu u roku od 15 dana od dana donošenja odluke o izboru najpovoljnijeg ponuđača.

Ugovor o zakupu naročito sadrži:

- 1) ugovorne strane;
- 2) prava i obaveze ugovornih strana;
- 3) predmet zakupa;
- 4) uslove i način korišćenja predmeta zakupa;
- 5) vrijeme korišćenja predmeta zakupa;
- 6) visinu, rokove, uslove i način plaćanja zakupnine;
- 7) početak obavljanja ugovorene djelatnosti;

- 8) način i rokove obezbjeđivanja sredstava za finansiranje ugovorene djelatnosti (finansijski plan) i dinamiku ulaganja;
- 9) vrijeme trajanja pripremnih radnji;
- 10) obavezu revitalizacije morskog dobra, odnosno sanacije - rekultivacije površina degradiranih obavljanjem djelatnosti;
- 11) uslove za prestanak ugovora o zakupu;
- 12) obaveze u pogledu preduzimanja mjera obezbjeđivanja opšte sigurnosti, zaštite zdravlja i zaštite životne sredine;
- 13) odredbe o vremenu i načinu predaje dijela morskog dobra i stanju u kome se ono mora predati.
- 14) garanciju za izvršenje obaveza utvrđenih ugovorom.

Jednostrani raskid ugovora

Član 41

Agencija će jednostrano raskinuti ugovor o zakupu i uskratiti korišćenje dijela morskog dobra, ako:

- 1) zakupac ne koristi morsko dobro pod uslovima određenim ugovorom;
- 2) zakupac u određenom roku ne izgradi objekat koji je bio dužan da izgradi ili ako morsko dobro u određenom roku ne privede određenoj namjeni;
- 3) zakupac ne izvrši pripremne radnje u ugovorenem roku ili ne započne ugovorenou djelatnost u ugovorenem roku;
- 4) zakupac blagovremeno ne plati dospjelu zakupninu;
- 5) je pokrenut postupak stečaja ili likvidacije nad zakupcem;
- 6) je zakup dat na osnovu netačnih podataka bitnih za donošenje odluke o davanju zakupa;
- 7) se vršenjem ugovorene djelatnosti ugrožava životna sredina i zdravlje ljudi ili zakonom zaštićena područja i objekti, što se u vrijeme davanja zakupa nije moglo predvidjeti;
- 8) zakupac zaključi ugovor o podzakupu bez saglasnosti Agencije.

U slučajevima iz stava 1 tač. 1, 2, 3 i 4 ovog člana, Agencija je dužna da, prije raskida ugovora, u pisanoj formi upozori zakupca i odredi mu primjereni rok za izvršenje ugovorene obaveze.

U slučaju raskida ugovora iz stava 1 ovog člana zakupac nema pravo na naknadu za uložena sredstva.

Podzakup

Član 42

Zakupac dijela morskog dobra ne može zakupljeni dio prenijeti na drugo pravno ili fizičko lice bez saglasnosti Agencije.

U slučaju prenosa zakupljenog dijela morskog dobra ugovor se raskida po sili zakona, a zakupac je dužan da Agenciji naknadi štetu.

V. ZAŠTITA MORSKOG DOBRA

Pojam zaštite

Član 43

Zaštitom morskog dobra smatra se zaštita tog dobra od bilo kojih radnji suprotnih principima zaštite, utvrđenih ovim zakonom, a koje se odnose na ugrožavanje životne sredine, zaštitu: od zagađenja sa kopna; od zagađenja sa plovnih objekata; od devastacije prostora; posebno zaštićenih prirodnih i kulturnih dobara; od štetnog dejstva voda i na upravljanje otpadom.

Pod radnjama iz stava 1 ovog člana ne smatraju se radnje izvršene na osnovu odobrenja nadležnog organa.

Brisati- neprihvatljivo je da se zagađenje morskog dobra može vršiti po bilo čijem odobrenju – ogroman prostor za zloupotrebe, jer ne postoje kriterijumi za eventualno odlučivanje prilikom odobravanja takvih zahtijeva.

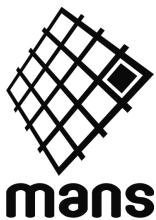
O zaštiti morskog dobra, u smislu stava 1 ovog člana, stara se nadležni inspekcijski organ, u skladu sa zakonom.

Principi zaštite

Član 44

Zaštita morskog dobra zasniva se na principima:

- 1) biološkog bogatstva, prirodnog djelovanja, održavanja i djelotvornog funkcionisanja uz međuzavisni uticaj prirode morskog i kopnenog dijela;
- 2) integralnog pristupa hidrološkim, geomorfološkim, klimatskim, ekološkim, socio - ekonomskim, kulturološkim sistemima;

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

Regionalni centri

Bar - Rista Lekića D11/II, 030.317.380 | Herceg Novi - Prve bokeške brigade 11, 031.346.080

- 3) upravljanja morskim dobrom koje omogućava primjereno i pravovremeno učešće u javnom procesu odlučivanja lokalnog stanovništva i zainteresovanih subjekata civilnog društva;
- 4) međusektorski organizovane institucionalne saradnje javnih usluga na državnom i lokalnom nivou;
- 5) prioriteta javnih usluga;
- 6) procjene rizika povezanih sa različitim ljudskim aktivnostima i infrastrukturom, kako bi se smanjio negativan uticaj na morsko dobro;
- 7) sprečavanja prouzrokovanja štete morskom dobru odnosno obnavljanja morskog dobra u slučaju nastale štete.

Ispuštanje otpadnih voda

Član 45

Zabranjeno je ispuštanje otpadnih voda i drugih materija u morsko dobro.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ispuštanje otpadnih voda i drugih zagađujućih materija i izgradnja objekata za njihovo ispuštanje u morsko dobro može se vršiti na osnovu odobrenja organa državne uprave nadležnih za vodoprivrednu i zaštitu životne sredine. **Brisati stav 2 – isto kao i u članu 43, ukoliko se daju odobrenja, postrojenja bi trebalo da budu za prečišćavanje i ispuštanje otpadnih voda.**

Dužnost obavještavanja

Član 46

Zapovjednici brodova i voditelji čamaca kada uoče da je zagađeno more dužni su da o tome obavijeste lučku kapetaniju.

Kada utvrdi da je došlo do zagađivanja morskog dobra lučka kapetanija dužna je da preduzme potrebne mјere da se što prije odstrane štetne materije na teret izvršioca zagađenja, u skladu sa zakonom.

Lučka kapetanija će zabraniti ispoljenje broda, odnosno drugog plovнog objekta koji je prouzrokovao zagađenje morskog dobra dok njegov vlasnik ili zapovjednik ne položi iznos na ime osiguranja, za naknadu štete prouzrokovane zagađenjem.

Posebna dužnost vlasnika morskog dobra

Član 47

Vlasnik ili drugi držalac dijela morskog dobra dužan je da dopusti ovlašćenom licu vršenje nadzora i sprovođenje mјera zaštite morskog dobra.

VI. NADZOR

Upravni nadzor

Član 48

Nadzor nad primjenom ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrši Ministarstvo, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Inspeksijski nadzor

Član 49

Poslove inspeksijskog nadzora na morskom dobru vrše nadležne inspekcije, u okviru svoje nadležnosti, u skladu sa zakonom. **Ovdje je potrebno precizirati koja inspekcija.**

Inspeksijski organi iz stava 1 ovog člana dužni su da se međusobno obavještavaju o upravnim mjerama i radnjama preduzetim u okviru propisanih nadležnosti. **Potrebno precizirati način i dinamiku.**

VII. KAZNENE ODREDBE

Član 50

Novčanom kaznom u iznosu od 5.000 eura do 20.000 eura kazniće se za prekršaj pravno lice:

- 1) ako postavi ogradu ili druge prepreke na morskom dobru koje sprečavaju slobodan prilaz morskoj obali, plažama i kupalištima (član 27 stav 3);
- 2) ako sprečava korišćenje službenosti prolaza preko zemljišta od javnog puta do morske obale (član 28 stav 1);
- 3) ako ne dozvoli pristup na nepokretnost službenom licu radi određivanja granica puta (član 28 stav 3);
- 4) ako u morsko dobro ispušta otpadne vode i druge materije bez odobrenja nadležnog organa (član 45);
- 5) ako ne dopusti ovlašćenom licu vršenje nadzora i sprovođenje mjera zaštite morskog dobra (član 47).

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura.

Za prekršaj iz stava 1 ovog člana kazniće se preduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 3.000 eura do 6.000 eura.

Član 51

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj zapovjednik broda, član posade ili voditelj čamca, ako ne obavijesti lučku kapetaniju o zagađenju morskog dobra koje je uočio (član 46 stav 1).

Član 52

Novčanom kaznom u iznosu od 500 eura do 2.000 eura kazniće se za prekršaj fizičko lice:

- 1) ako postavi ogradu ili druge prepreke na morskom dobru koje sprečavaju slobodan prilaz morskoj obali, plažama i kupalištima (član 27 stav 3);
- 2) ako sprečava korišćenje službenosti puta (član 28 stav 1);
- 3) ako ne dozvoli pristup na nepokretnost službenom licu radi određivanja granica puta (član 28 stav 3);
- 4) ako ne dopusti ovlašćenom licu vršenje nadzora i sprovođenje mjera zaštite morskog dobra (član 47).

VIII. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Obaveze vlasnika i drugih držaoca privremenih objekata

Član 53

Vlasnik ili drugi držalac privremenog objekta koji nije namijenjen za obavljanje privredne djelatnosti (objekti od lakog materijala, montažni objekti i sl.), ograda, rampi, platoa i sličnih objekata na morskom dobru dužan je da takav objekat ukloni, odnosno poruši sa morskog dobra u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Ako vlasnici ili drugi držaoci objekata iz stava 1 ovog člana ne poruše, odnosno ne uklone objekte u određenom roku ukloniće ih, o njihovom trošku, opština . **Pitanje izvršnih službi kojih na lokalnom nivou nema, da li će se uspostavljati ili će Ministarstvo nastaviti da ruši objekte?**

Vlasnik ili drugi držalac objekata iz stava 1 ovog člana nema pravo na naknadu za porušeni ili uklonjeni objekat.

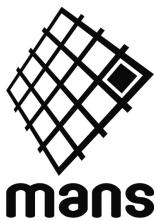
Podzakonski akt i utvrđivanje granice

Član 54

Propis na osnovu ovlašćenja iz člana 4 ovog zakona donijeće se u roku od 60 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Utvrđivanje granice morskog dobra, u skladu sa propisom iz stava 1 ovog člana, izvršiće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona. **Ako se granica definije u roku od 6 mjeseci, kako će vlasnici objekata iz člana 53 znati da li spadaju u granicu MD?**

Nakon utvrđivanja granice morskog dobra u skladu sa stavom 2 ovog člana, organ uprave nadležan za poslove katastra, izvršiće odgovarajuće upise, u skladu sa zakonom, u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Mreža za afirmaciju nevladinog sektora - MANS

Dalmatinska 188, 81000 Podgorica, Crna Gora
Tel/fax: +382.20.266.326; 266 327; +382.69.446. 094
mans@t-com.me, www.mans.co.me

Regionalni centri

Bar - Rista Lekića D11/II, 030.317.380 | Herceg Novi - Prve bokeške brigade 11, 031.346.080

Rok za donošenje propisa

Član 55

Propisi na osnovu ovlašćenja iz čl. 19, 26, 33 i 34 ovog zakona donijeće se u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Do donošenja propisa iz stava 1 ovog člana primjenjivaće se propisi koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Upis Agencije

Član 56

Agencija će se upisati u Centralni registar privrednih subjekata u roku od 30 dana od dana izbora organa Agencije.

Do dana upisa Agencije u Centralni registar privrednih subjekata, poslove upravljanja morskim dobrom obavljaće Javno preduzeće za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Danom upisa Agencije u Centralni registar privrednih subjekata, prestaje da važi Odluka o osnivanju Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom („Službeni list RCG”, broj 25/92).

Preuzimanje

Član 57

Agencija će danom upisa u Centralni registar privrednih subjekata preuzeti sredstva, postojeću dokumentaciju i zaposlene Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Zaposleni u Javnom preduzeću za upravljanje morskim dobrom Crne Gore koji ne bude raspoređen saglasno aktu o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji Agencije, ima prava i obaveze zaposlenog, za čijim je radom prestala potreba zbog tehnoloških, ekonomskih i restrukturalnih promjena, u skladu sa opštim propisima o radu.

Imenovanje Savjeta i direktora

Član 58

Savjet će se imenovati u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Poslove Savjeta, do imenovanja, obavljaće upravni odbor Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Do imenovanja člana Savjeta iz reda zaposlenih u Agenciji, Agenciju u Savjetu predstavlja direktor Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Imenovanje direktora Agencije izvršiće se u roku od 90 dana od dana imenovanja Savjeta.

Do imenovanja direktora, Agenciju zastupa i predstavlja direktor Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Danom imenovanja Savjeta ovog člana prestaje mandat upravnom odboru Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Danom imenovanja direktora Agencije prestaje mandat direktoru Javnog preduzeća za upravljanje morskim dobrom Crne Gore.

Započeti postupci

Član 59

Postupci započeti do dana stupanja na snagu ovog zakona, u kojima nije donijeta prвostepena odluka, okončaće se po zakonu koji je bio na snazi u vrijeme pokretanja postupka.

Prestanak važenja zakona

Član 60

Danom stupanja na snagu ovog zakona prestaje da važi Zakon o morskom dobru ("Službeni list RCG", broj 14/92) i čl. 115 , 116,148 tač.11,12 i 13, i čl.149 i 150 Zakona o uređenju prostora i izgradnji objekata („Službeni list CG“, br. 51/08 i 34/11), u dijelu koji se odnosi na morsko dobro. **Ovdje je potrebno usklađivanje sa Zakonom o nacionalnim parkovima, jer brisanje ovih članova onemogućava postavljanje bilo kakvih objekata u zoni nacionalnih parkova, niti postoji inspekcija koja će kontrolisati taj prostor.**

Stupanje na snagu

Član 61

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

This project is funded by the European Union, managed by the Delegation of the European Union to Montenegro and implemented by the Network for Affirmation of NGO Sector - MANS

Ovaj projekat je finansiran od strane Evropske Unije, preko Delegacije Evropske Unije u Crnoj Gori a implementira ga Mreža za Afirmaciju Nevladinog Sektora - MANS